

YSV:N HALLITUKSEN MAAKUNTAMATKA POHJANMAALLE

Ympäristönsuojeluviranhaltijat (YSV) ry järjestämä hallituksen jäsenille ja varajäsenille suunnattu keväinen maakuntamatka suuntautuu Pohjanmaalle **9.5.-10.5.2014**.

Matkalle osallistuneet hallituksen jäsenet/varajäsenet:

Leona Silberstein vpj., Sini-Pilvi Saarnio, Miira Riipinen ja Heli Jutila

Torstai 8.5.2014

Lähtö Sinin autolla tapahtui n. klo 16.10 Helsingin Viikistä, mistä mukaan tulivat Sinin lisäksi, Miira ja Leona. Hämeenlinnaan saavuttiin n. klo 17:30. Sieltä poimittiin Heli ja nautittiin huikopalaa. Ajoimme Pirkkalan ja Porin kautta Siipyyn Skaftungiin. Saavuimme Aurinkoranta-nimiseen mökkiin Skaftungissa noin klo 22.00.

Perjantai 9.5.2014

Heti herättyämme bongasimme Aurinkorannan linnustoon kuuluviksi mm. pikkutikan, leppälinnun, peipon, punatulkun, kalatiiran, isokoskelon, silkkiuikun sekä nauru- ja kalalokin. Lähdimme kohti Närpiön Teboilin tapaamispaikkaa klo 9 paikkeilla.

Saavuimme Raippaluodon sillan kupeessa sijaitsevaan Berny'sin ravintolaan ja aloitimme kokouksen Länsirannikon ympäristöyksikön viranhaltijoiden kanssa noin klo 11.00. Keskusteltiin alueen ajankohtaisista ympäristökysymyksistä.

1. Ensin oli esittäytymiskierros: Jokainen kertoi nimensä ja työyksikkönsä.
Harriet Perus-Marander, ympäristö- ja terveydenhuollonpäällikkö, Länsirannikon ympäristöyksikkö
Sini-Pilvi Saarnio, ympäristötarkastaja, Helsingin kaupunki
Miira Riipinen, ympäristöpäällikkö, Kirkkonummen kunta
Jens Hannus, Närpiö, ympäristö- ja terveystarkastaja, Länsirannikon ympäristöyksikkö
Emma Bäck, Korsholm, ympäristö- ja terveystarkastaja, Länsirannikon ympäristöyksikkö
Helena Granlund, ympäristö- ja terveystarkastaja, Länsirannikon ympäristöyksikkö
Sonja Grönholm, ympäristö- ja terveystarkastaja, Korsholm ja Kristiinankaupunki, Länsirannikon ympäristöyksikkö
Heli Jutila, ympäristöasiantuntija, Hämeenlinnan kaupunki
Leona Silberstein, ympäristönsuojelutarkastaja, Porvoon kaupunki
2. Leona kiitti siitä, että olimme saaneet tulla Länsirannikon ympäristöyksikön vieraiksi sekä kertoi Ympäristönsuojeluviranhaltijat ry:stä ja sen viimeaikaisesta toiminnasta.
3. Harriet kertoi Länsirannikon ympäristöyksikön organisaatiosta, sen syntyhistoriasta ja henkilöstöstä:

Länsirannikon ympäristöyksikössä hoidetaan ympäristönsuojelua neljän kunnan alueella (Mustasaari, Närpiö, Kaskinen ja Kristiinankaupunki) ja ympäristöterveydenhuolto- ja eläinlääkintähuoltoasioita seitsemän kunnan, Mustasaaren, Närpiön, Korsnäsin, Maalahden, Vöyrin, Kaskisen ja Kristiinankaupungin alueella. Länsirannikon ympäristöyksikössä on 19 työntekijää, joista 12 on tarkastajia. Yksikössä on 5 eläinlääkärinä. Ympäristönsuojelun tehtäviin käytetään noin 4 henkilötyövuotta. Toimialueella on 51 000 asukasta, joista eniten Mustasaassa (19 000; on myös pinta-alaltaan suurin), Närpiössä (8000), Kristiinankaupungissa (6000) ja Kaskisissa (1300). Ympäristöyksiköllä on toimipisteet Mustasaassa, Kristiinankaupungissa ja Närpiössä.

Länsirannikon ympäristöyksikkö on kokenut 2009 perustetussa seudullisessa yksikössä positiiviseksi mahdollisuuden erikoistua ja lisätä tiedonvaihtoa muiden alan asiantuntijoiden kanssa. Paikallistuntemus on säilytetty paikallisten toimipisteiden kautta. Ympäristöyksikkö järjestää kerran kuukaudessa yksikkökokouksen, minkä lisäksi samojen aihepiirien kanssa työskentelevien henkilöiden kesken järjestetään erillisiä palaverieja. Hankaluuksia aiheuttavat eri kunnissa käytössä olleet tietojärjestelmät ja niiden yhteen sovittaminen.

Retkeläiset maankohoamisrannikon maisemissa Svedjehamnissa. Kuvaaja Sini-Pilvi Saarnio.

4. Muita keskustelunaiheita

Keskustelimme ympäristönsuojeluyksiköissä käytettävistä tietojärjestelmistä.

Länsirannikon ympäristöyksikön käytössä on Tervekuu-ohjelma ja muualla mm. Facta ja Tarkastaja.

Keskusteltiin siitä, ohjaako ympäristöministeriö riittävästi kuntia. Kunnilla tulisi olla enemmän tunnuslukuja käytettävissä, jotta voitaisiin perustella ympäristönsuojelun resurssitarvetta. Todettiin, että valvontasuunnitelmassa voisi olla pohjatietona koottuna listaus laajasta tehtäväkentästä. Valvontasuunnitelmat ovat tulossa pakollisiksi ja niissä kannattaa mainita muitakin kuin ympäristölupakohteita.

Keskusteltiin kunnissa syntyvistä ja kuntiin toimitettavista ympäristön tilan seuranta-aineistoista, ja todettiin mm. tarve skannata vanhoja aineistoja ja järjestää uusia tulevia aineistoja sähköisiin metatietokantoihin.

Keskusteltiin neuvontapalvelujen järjestämisestä. Helsingissä oli alun perin neuvontapuhelinjärjestelmä. Tämä toimi terveydensuojelun osalta, mutta ei kuitenkaan ympäristönsuojelun osalta. Ylipitkien puhelujen karsimiseksi on sittemmin otettu käyttöön 10 min maksimipuhelu-aika asiakasta kohden. Resurssit eivät riitä enempään eikä vähäisiä resursseja ole syytä käyttää 'sosiaalitäitoimintaan'. Monissa kunnissa, kuten

Kirkkonummella vastaanotetaan ainoastaan kirjalliset haittailmoitukset ja niistä pyydetään vastine. Todettiin, että aiheettoman haittailmoituksen käsittelystä voi periä maksun, jos se on mainittu taksassa.

Keskusteltiin tuulivoimahankkeista. Länsirannikon alueelle on suunniteltu monia tuulivoimapuistoja. Pelkästään Kristiinankaupungin ja eteläisen Närpiön alueelle on suunniteltu kaikkiaan 450 tuulivoimala. Merialueelle on suunniteltu Siipyyn merituulivoimapuistoa. Pääosa tuulivoimaloista on sisämaassa. Tuulivoima on kohdannut yllättävän paljon vastustusta.

Vesijohtoverkosto on poikkeuksellisen laajaa Länsirannikon ympäristöyksikön alueella. Jätevesiverkosto ulottuu tärkeimpiin kyliin. Alueella on useita pieniä ja keskisuuria puhdistamoita.

Maa-aineksen jäteluonteesta keskusteltiin, ja sovittiin, että Länsirannikon kollegoille toimitetaan ohje maa-ainesjäteopasluonnoksen löytämiseksi internetistä.

Keskusteltiin myös kaava-alueiden esirakentamiseen liittyvän louhinnan luvituksesta ja vaihdettiin näkemyksiä lupatarpeen linjauksista.

Keskustelu päätettiin lounaaseen.

Iltapäivän luontoretki Merenkurkun maailmanperintöalueelle (<http://www.merenkurku.fi/koe-maailmanperinto/>) lähti Svedjehamnista, missä kävelimme Bodvattnet runt -reitin (4 km). Matkalla kävimme näköalatorni Saltkaretissa. Oppaana retkellä oli ympäristö- ja terveystarkastaja Helena Granlund. Retkellä näimme glo-järven, rantaniittyjä ja laidunnettuja metsäalueita. Bongasimme mm. räyskän, kyhmy- ja laulujoutsenen, telkän, tavin, lapasorsan, iso- ja tukkakoskelon, nauru- ja kalalokin, viherpeipon, käpytikan yms. lintuja. Kasvilajeista mainittakoon mm. jäkki, lehtotesma ja taikinamarja. Matkan varrella oli ruokokattoisia meriheinälatoja. Retken päätteeksi nautimme kahvit leivoksineen Svedjehamnin idyllisessä kahvilassa.

Yöpyminen ja illanvietto sujui päivän tapahtumista keskustellen ja lintujen hääräilyä seurailen mökissä Skaftungissa.

Kiipesimme Saltkäretin lintutorniin Svedjehamnin luontoreitillä. Oikeassa kuvassa vasemmalta lukien Harriet, Sonja, Miira, Heli, Jens, Emma ja Helena. Kuvaaja Sini-Pilvi Saarnio.

Lauantai 10.5.2014

Lauantaiaamuna nousimme jo ennen viittä, sillä veneretken lähtöä Skaftungin saaristoon oli aikaistettu. Olimme seniorien opastetun linturetken mukana ja tavoitteena oli mennä seuraamaan lintujen muutttoa Ljusgrundet ja Trutklobbarna -saarille. Vetäjänä toimi Kari Korhonen Skaftung Nature yrityksestä. Lämpimät vaatteet olivat tarpeen koleassa aamussa. Länsirannikon Sonja Grönholm oli mukana YSV:n hallituksen retkeläisenä.

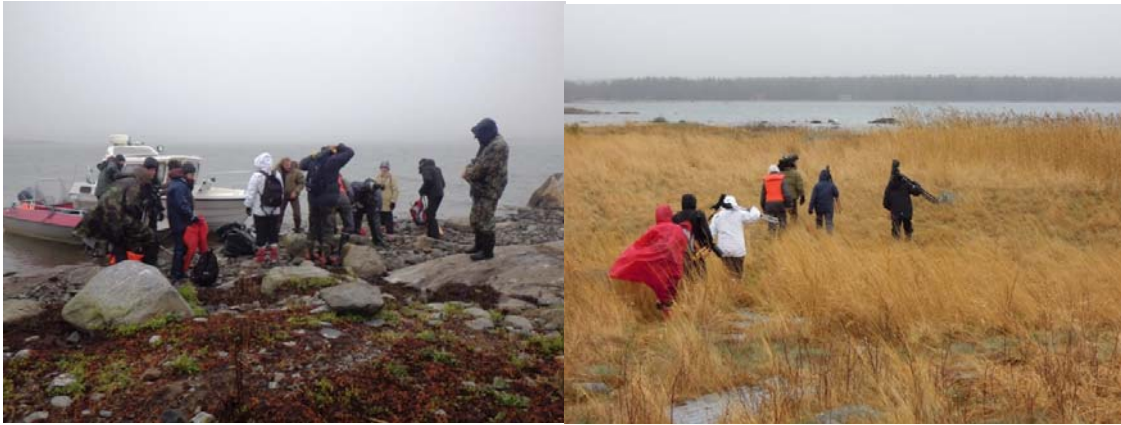

Ruoko- ja kalamajoja. Vasemmalla Svedjehamnin luontopolun varren ruoko- ja kalamaja, jossa ruokokatto. Oikealla Trutklobbarna saaren kalamaja katajaisella nummella. Kuvaaja Heli Jutila.

Sumu sai suunnitelmat muuttumaan ja suuntasimmekin vähän lähempänä rannikkoa olevalle Trutklobbarna-saarelle. Kohtaa saareen päästyämme ja kaukoputket pystytettyämme alkoi kiihkeä lintujen muuttorentäys, jossa meni lähes 1000 kuikkaa, paljon mustalintuja, piikkasiipiä, merimetsoja, haahkoja, tukkasotkia, valkoposki- ja merihanhia ja laulujoutsenia. Harvinaisimpia muuttajia olivat jääkuikka ja tunturikihi. Paikallisina merellä viihtyivät mm. härkälintu, mustakurkku- ja silkkiuikku. Jo saarella olevaa kalamajaa kohti tarpoessani olin huomannut merikihun, jolla on useana vuonna ollut pesä saarella. YSV:n joukkue lähti kiertämään saarta lukuun ottamatta Heliä, joka jäi tiiviisti seuraamaan muuttoa. Vajaan tunnin kuluttua muutto hiljeni ja oli aikaa ottaa kahvikupponenkin.

Myöhemmin saarta kierrettiin koko joukolla ja energiatäydennystä saatiin eväistä. Saaren lintulajistoon kuuluivat mm. hernekerttu, kivitasku, pajulintu, västäräkki, keltävästäräkki, punarinta, leppälintu, pensastasku, niittykirvinen ja teeri. Vesialueen puolella viihtyivät kyhmyjoutsen, kanadanhanhi, tavi, harmaasorsa ja lapasorsa. Lähiluodoilla oli lокkien ja tiirojen kolonioita, joiden lajistosta mainittakoon pikkulokki, Kahlaajista tavattiin punajalkaviklo, punakuiri, liro, meriharakka, kuovi, kapustarinta, töyhtöhyppä, suokukko ja mustaviklo.

Majapaikkamme rantaan palattuamme pakkasimme nopeasti tavaramme ja suuntasimme kohti Johnsborgin lomakylä, jonka lähellä oli Siibyn lintutorni. Tornin edustalla avautui lähes saarista vapaa meri. Tämän jälkeen vuorossa oli lounas. Paluumatkalle Skaftungista kotiinpäin YSV:läiset lähtivät Heliä lukuun ottamatta noin klo 13.00. Helin perhe oli liittynyt mukaan linturetkelle ja he jäivät vielä tutkimaan alueen luontoa ennen kotiin lähtöään.

Trutklobbarna Skaftungin edustalla. Nousu saarella ja kierros sumun hälvettyä. Vasen kuva HJ, oikea SPS.

Epävakaisista säistä huolimatta Ympäristösuojeluviranhaltijoiden hallituksen kevätretki oli ollut mitä onnistunein.

Siipyyn lintutorni ja ulappaa Siipyyn edustalla. Vasen kuva SPS ja oikea HJ.

Retkeläiset

Heli Jutila
Miira Riipinen
Sini-Pilvi Saarnio
Leona Silverstein